

```

1  PODSTAWY SYSTEMÓW OPERACYJNYCH
2  laboratorium nr 5b
3
4  Kompilacja programu z poziomu konsoli - Linux
5  Obsługa systemu plików.
6
7  PREREKWIZYTY:
8  Należy zalogować się na root-a i:
9  -dokonać aktualizacji informacji o bazie dostępnego oprogramowania
10     apt-get update
11  -dokonać instalacji gcc
12     apt-get install gcc
13
14  TESTOWANIE ŚRODOWISKA:
15  W celu przetestowania należy skompilować i uruchomić pierwszy program:
16  #####
17  #include <stdio.h>
18
19
20  int main(void)
21  {
22      puts ("Witam!");
23
24  return 0;
25  }
26  #####
27
28  Za pomocą edytora Nano lub innego zapisz powyższy program w pliku (nazwa.c)
29  Skompiluj program:
30      gcc nazwa_pliku
31
32  Po wykonaniu kompilacji w katalogu powinien pojawić się plik a.out.
33  Jest to plik wykonywalny z programem po uruchomieniu powinien wyświetlić komunikat
34  "Witam!"
35
36  Kompilacja gcc plik.c automatycznie tworzy plik binarny o nazwie a.out.
37  Jeżeli chcemy aby plik wyjściowy miał konkretną nazwę używamy opcji -o.
38  gcc -o nazwa kod.c
39
40  Jeśli chcemy podejrzeć jak wygląda nasz program w assemblerze to możemy wydać
41  polecenie:
42      gcc -S nazwa_pliku
43  Zostanie utworzony plik z końcówką ".s"
44
45  Przykłady zastosowania operacji plikowych.
46  Listing 1 przedstawia program do kopiowania pliku.
47  W programie wykorzystano funkcje systemowe open, creat, read, write i close.
48  Nazwy plików przykazywane są jako argumenty w linii poleceń przy uruchamianiu
49  programu.
50  Jako pierwszy argument przekazywana jest nazwa istniejącego pliku źródłowego,
51  a jako drugi argument przekazywana jest nazwa pliku docelowego,
52  który może zostać dopiero utworzony:
53
54  Listing 1: Kopiowanie pliku:
55  #####
56  #include <fcntl.h>
57  #include <stdio.h>
58  #include <stdlib.h>
59  3  #define MAX 512
60
61  int main(int argc, char* argv[]){
62  6  char buf[MAX];
63  int desc_zrod, desc_cel;
64  int lbajt;
65
66  9  if (argc<3){
67      fprintf(stderr, "Za malo argumentow. Uzyj:\n");
68      fprintf(stderr, "%s <plik zrodlowy> <plik docelowy>\n",      argv[0]);
69      exit(1);
70  }
71
72  15  desc_zrod = open(argv[1], O_RDONLY);

```

```

71     if (desc_zrod == -1){
72 18         perror("Bład otwarcia pliku zrodlowego");
73             exit(1);
74     }
75 21
76     desc_cel = creat(argv[2], 0640);
77     if (desc_cel == -1){
78 24         perror("Bład utworzenia pliku docelowego");
79             exit(1);
80     }
81 27
82     while((lbajt = read(desc_zrod, buf, MAX)) > 0){
83         if (write(desc_cel, buf, lbajt) == -1){
84 30             perror("Bład zapisu pliku docelowego");
85                 exit(1);
86         }
87 33     }
88
89     if (lbajt == -1){
90         perror("Bład odczytu pliku zrodlowego");
91 36         exit(1);
92     }
93
94 39     if (close(desc_zrod) == -1 || close(desc_cel) == -1){
95         perror("Bład zamknięcia pliku");
96         exit(1);
97 42     }
98
99     exit(0);
100 45 }
101 #####
102 Opis programu: W liniach 10-14 następuje sprawdzenie poprawności przekazania
103 argumentów z linii poleceń. Następnie otwierany jest w trybie tylko do odczytu
104 plik źródłowy i sprawdzana jest poprawność wykonania tej operacji (linie 16-20).
105 Podobnie tworzony jest i otwierany w trybie tylko do zapisu plik docelowy (linie
106 22-26).
107 Właściwe kopiowanie zawartości pliku źródłowego do pliku docelowego następuje w
108 pętli w liniach 28-33.
109 Wyjście z pętli while następuje w wyniku zwrócenia przez funkcję read wartości 0 lub
110 -1.
111 Wartość -1 oznacza błąd, co sprawdzane jest zaraz po zakończeniu pętli w liniach
112 34-37.
113
114 Po każdym błędzie funkcji systemowej wyświetlany jest odpowiedni komunikat i następuje
115 zakończenie procesu przez wywołanie funkcji systemowej exit. Jeśli wywołania funkcji
116 systemowych zakończą się bezbłędnie, sterowanie dochodzi do linii 39, gdzie
117 następuje zamknięcie plików.
118
119 Listing 2 przedstawia program do wyświetlania rozmiaru pliku. W programie
120 wykorzystano funkcje
121 systemowe open, lseek i close. Nazwa pliku przykazywana jest jako argument w linii
122 poleceń
123 przy uruchamianiu programu.
124
125 Listing 2: Wyprowadzanie rozmiaru pliku
126 #####
127
128     #include <fcntl.h>
129     #include <stdio.h>
130     #include <stdlib.h>
131 3
132     int main(int argc, char* argv[]){
133         int desc;
134 6         long rozm;
135
136         if (argc < 2){
137 9             fprintf(stderr, "Za malo argumentow. Uzyj:\n");
138             fprintf(stderr, "%s <nazwa pliku>\n", argv[0]);
139             exit(1);
140 12     }
141
142     desc = open(argv[1], O_RDONLY);

```

```

137 15  if (desc == -1){
138         perror("Bład otwarcia pliku");
139         exit(1);
140 18  }
141
142     rozm = lseek(desc, 0, SEEK_END);
143 21  if (rozm == -1){
144         perror("Bład w pozycjonowaniu");
145         exit(1);
146 24  }
147
148     printf("Rozmiar pliku %s: %ld\n", argv[1], rozm);
149 27
150     if (close(desc) == -1){
151         perror("Bład zamknięcia pliku");
152 30     exit(1);
153     }
154
155 33  exit(0);
156     }
157 #####
158 Opis programu: W liniach 8-12 następuje sprawdzenie poprawności przekazania argumentów
159 z linii poleceń. Następnie otwierany jest w trybie tylko do odczytu plik o nazwie
160 podanej jako argument w linii poleceń i sprawdzana jest poprawność wykonania tej operacji
161 (linia 14-18).
162 Po otwarciu pliku następuje przesunięcie wskaźnika bieżącej pozycji za pomocą
163 funkcji lseek na koniec pliku i zarazem odczyt położenia tego wskaźnika względem początku pliku
164 (linia 20).
165 Uzyskany wynik działania funkcji lseek, jeżeli nie jest to wartość -1, jest
166 rozmiarem pliku w bajtach. Wartość ta jest wyświetlana na standardowym wyjściu (linia 26),
167 po czym plik jest zamykany (linia 28).
168 #####
169 Źródła:
170 http://wazniak.mimuw.edu.pl/
171 https://4programmers.net/C/Artykuły/Jak\_programować\_w\_Linuxie

```